

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 3 listopada 2010 r.

**Zarząd
Zakładów Mechanicznych
„Bumar-Łabędy” SA**

LKA-4101-15-01/2010/P/10/044

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Zakładach Mechanicznych Bumar-Łabędy SA, zwanych dalej „Spółką” lub „ZM Bumar-Łabędy SA” w zakresie wspierania środkami publicznymi restrukturyzacji Spółki w latach 2002 - 2010 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 4 października 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Zarządowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania kolejnych Zarządów Spółki w zakresie wykorzystania otrzymanych środków publicznych dla działań restrukturyzacyjnych w ZM Bumar-Łabędy SA, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Wsparcie środkami publicznymi działań dostosowawczych prowadzonych w analizowanym okresie w obszarach produkcji, finansów, majątku i zatrudnienia Spółki miało istotny wpływ na krótkotrwałą poprawę wyników ekonomiczno-finansowych w latach 2003-2005, nie przyniosło jednak zakładanych w kolejnych w Programach restrukturyzacji długofalowych efektów w działalności ZM Bumar-Łabędy SA w postaci trwałej poprawy rentowności produkcji oraz stabilności płatniczej.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny częściowe i ustalenia kontroli:

1. Spółka, zgodnie z przepisami oraz zawartymi umowami, wykorzystwała przekazane jej w latach 2003-2005 środki finansowe z tytułu pożyczki długoterminowej w wysokości 82 000,0 tys. zł, zamienionej następnie na dokapitalizowanie Spółki w wysokości 88 792,6 tys. zł oraz z tytułu dotacji w wysokości 20 912,6 tys. zł z przeznaczeniem na restrukturyzację. ZM Bumar-Łabędy SA, na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców¹, uzyskały również umorzenie zaległości z tyt. zobowiązań publicznoprawnych na kwotę 134 659,8 tys. zł, spełniając wszystkie wymogi ww. ustawy. Łącznie, ww. pomoc publiczna wyniosła 244 365 tys. zł.

1.1. Skarb Państwa udzielił Spółce, w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji², na podstawie umowy z dnia 1 sierpnia 2003 r., pożyczki długoterminowej w kwocie 82 000,0 tys. zł, z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań publicznoprawnych niepodlegających restrukturyzacji w rozumieniu ustawy o restrukturyzacji należności. ZM Bumar-Łabędy SA wykorzystwała ww. kwotę zgodnie z przeznaczeniem. Minister Skarbu Państwa, na podstawie umowy zawartej w dniu 23 sierpnia 2005 r., zmienił formę pomocy publicznej udzielonej Spółce w postaci pożyczki długoterminowej na dokapitalizowanie i objął, za wkład pieniężny w kwocie 88 792,6 tys. zł, akcje serii B z tytułu potrącenia wierzytelności wobec Spółki z odsetkami. Tym samym wierzytelność Skarbu Państwa z tytułu umowy pożyczki wygasła.

Spółka wypełniła obowiązek terminowego składania Ministrowi Skarbu Państwa sprawozdań z realizacji programu restrukturyzacji, które wynikały z zapisów, zarówno umowy pożyczki, jak i umowy regulującej zasady dokapitalizowania, w formie uzgodnionej i przyjętej przez Ministerstwo.

1.2. Spółka w latach 2003-2004 uzyskała dotacje z Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej³, na podstawie ustawy z dnia 7 października 1999 r. o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej⁴ oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie przyznawania środków na wspieranie procesu restrukturyzacji przemysłowego

¹ Dz. U. Nr 155, poz. 1287 ze zm. zwana dalej „ustawą o restrukturyzacji należności”

² Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397 ze zm.

³ zwanego dalej „MGPiPS”

⁴ Dz.U. Nr 83 poz. 932 ze zm. zwana dalej „ustawą o restrukturyzacji ppo”

potencjału obronnego⁵, na restrukturyzację techniczną w łącznej wysokości 20 948,8 tys. zł, z czego wykorzystano w umownym terminie kwotę 20 912,6 tys. zł. Składanych przez Zarząd ZM Bumar-Łabędy SA do Ministra Gospodarki wniosków o wsparcie finansowe na restrukturyzację techniczną (z dnia: 14 lutego 2005 r., 27 marca 2006 r., 4 kwietnia 2008 r. i 30 marca 2010 r.) nie rozpatrzono pozytywnie i w konsekwencji w tych latach Spółka nie otrzymała dotacji z tego tytułu.

Na podstawie złożonego w dniu 27 czerwca 2003 r. wniosku, decyzji nr 16/RS Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej⁶ z dnia 14 listopada 2003 r. oraz umowy o dotację nr 4/RS z dnia 14 listopada 2003 r., Spółce udzielono wsparcia w wysokości 8 946,0 tys. zł. Dotację w wys. 8 909,8 tys. zł. wydatkowano do 31 grudnia 2003 r. i rozliczono zgodnie z umownym terminem, a różnicę w wysokości 36,2 tys. zł zwrócono na konto MGPIPS.

Na podstawie złożonego w dniu 10 marca 2004 r. wniosku, decyzji nr 12/RS Ministra GPiPS z dnia 13 sierpnia 2004 r. oraz umowy o dotację nr 12/RS z dnia 13 sierpnia 2004 r., Spółce udzielono wsparcia w wysokości 12 002,8 tys. zł. Środki te wykorzystano w całości do 31 grudnia 2004 r. i terminowo rozliczono. Wyżej wymienione wnioski i umowy spełniały wymagania formalne rozporządzenia z 28 kwietnia 2003 r.

Pomimo krótkiego czasu na wydatkowanie dotacji (w 2003 r. 46 dni, natomiast w 2004 r. 109 dni), w złożonych przez Spółkę sprawozdaniach kwartalnych i rocznych z ich rozliczenia (zgodnie z terminami określonymi w umowach), przedstawiono dokumenty potwierdzające wydatkowanie środków, a w sprawozdaniach końcowych z realizacji poszczególnych działań protokoły odbioru ostatecznego OT wszystkich zakupionych lub zmodernizowanych w ramach umów 4/RS i 12/RS urządzeń. Wyjątek stanowiło rozliczenie zakupu urządzenia wymienionego w umowie 4/RS- zadanie II.5 o nazwie „urządzenie do czyszczenia korpusów pancernych”. W piśmie załączonym do sprawozdania końcowego z realizacji działania Główny Technolog Spółki wyjaśnił, że do czasu sporządzenia sprawozdania, wykonawca urządzenia, tj. firma realizująca zamówienie nie dostarczyła całości dokumentacji oraz projektów zgodnie z wymogami umowy. W tej sytuacji Spółka nie zapłaciła całej kwoty za realizację umowy. Fakturę nr 021/05 (duplikat) z dnia 5 lipca 2006 r., określającą końcową kwotę do zapłaty –

⁵ Dz. U. Nr 89, poz. 830 zwanego dalej „rozporządzeniem z 28 kwietnia 2003 r.”

⁶ zwanego dalej „Ministrem GPiPS”

148,6 tys. zł (wcześniej Spółka zapłaciła w dniach 11 i 22 grudnia 2003 r. tej firmie zaliczki z dotacji na realizację urządzenia, w łącznej kwocie 110,0 tys. zł) zapłacono w całości, bez potrącenia kary umownej, w lipcu 2006 r. Fakturę tę podpisali pod względem merytorycznym i formalnym Główny Technolog i Wiceprezes Zarządu Joachim Szyroki, pomimo że w dniu 26 lipca 2006 r. tenże Główny Technolog podpisał pismo TN/826/06 o potrzebie naliczenia kar umownych.

NIK ocenia negatywnie, jako niegospodarne, nienaliczenie przez Spółkę - na podstawie § 9 umowy Nr TN/1488/MG/II5/2003 z dnia 22 grudnia 2003 r. - ww. firmie kary umownej w wysokości 5 % wartości brutto umowy, wynoszącej 258,6 tys. zł, tj. kwoty 12,9 tys. zł, za nieterminową realizację przedmiotu tej umowy (umowny termin dostarczenia dokumentacji określono na 15 stycznia 2004 r., natomiast dopiero 27 czerwca 2006 r. podpisano protokół końcowego odbioru technicznego urządzenia, w którym zapisano, że dostawę przedmiotowego urządzenia zrealizowano zgodnie z umową).

NIK nie podziela wyjaśnień obecnego Zarządu, że niezapłacenie faktury w pełnej kwocie spowodowałoby zerwanie umowy i groziło odebraniem zabudowanych urządzeń.

- 1.3. Spółka uzyskała od pięciu organów restrukturyzacyjnych (Prezydenta Miasta Gliwice, II Urzędu Skarbowego w Gliwicach, ZUS-u Oddziału w Zabrze, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Wójta Gminy Rudzieniec) decyzje o umorzeniu zaległości publicznoprawnych wraz z odsetkami, na podstawie ustawy o restrukturyzacji należności, na kwotę ogółem 134 659,8 tys. zł. Spełniając wymogi określone w art. 10 ust. 1 tej ustawy, Spółka: przedstawiła organom restrukturyzacyjnym program restrukturyzacji oraz informacje zawierające dane o bieżącej sytuacji finansowej, wpłaciła opłaty restrukturyzacyjne i prolongacyjne, w dniu wydania decyzji o zakończeniu restrukturyzacji nie posiadała zaległości z tytułu należności nie objętych restrukturyzacją, przedłożyła organom restrukturyzacyjnym (po upływie 11 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o warunkach restrukturyzacji) informacje zawierające podstawowe dane o bieżącej sytuacji finansowej. Spółka przeznaczyła w latach 2003-2005 środki finansowe na spłatę zaległości finansowych nieobjętych restrukturyzacją w wys. 85 740,4 tys. zł, w tym 82 013,8 tys. zł pochodziło z ww. pożyczki długoterminowej od Skarbu Państwa

(wraz odsetkami od lokat i od rachunku w wysokości 13,8 tys. zł), natomiast 3 726,6 tys. zł ze środków własnych na spłatę układu ratalnego zawartego z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Umorzone odsetki i koszty egzekucyjne wyniosły 1 734,6 tys. zł.

1.4. Nie wykorzystywano instrumentów finansowych w ramach Programu 2009⁷ z powodu „zapewnienia finansowania podpisanych kontraktów z MON przez spółkę *Bumar Sp. z o.o.*”. Pożyczkę Agencji Rozwoju Przemysłu z 15 września 2009 r. w wysokości 40 000,0 tys. zł przyznano Spółce na zasadach rynkowych.

2. W rezultacie podjętych w latach 2002-2005 działań restrukturyzacyjnych Spółka osiągnęła pozytywny efekt ekonomiczno-finansowy na przestrzeni lat 2003-2005. Wynik finansowy Spółki ewoluował od straty w wysokości 114 294,9 tys. zł (w 2002 r.) do zysku wynoszącego 7 614,1 tys. zł (w 2005 r.), zaś wynik na sprzedaży systematycznie rósł odpowiednio: od - 49 967,6 tys. zł do + 4 092,5 tys. zł. Pomimo osiągnięcia przez Spółkę na koniec 2005 r. pozytywnych efektów ekonomicznych, nie uzyskano trwałych pozytywnych wyników finansowych. W 2006 r. Spółka uzyskała jeszcze dodatni wynik finansowy, w wysokości 9 850 tys. zł, co było spowodowane głównie poprawą wyniku na sprzedaży oraz poprawą wyniku na pozostałej działalności operacyjnej (głównie z powodu otrzymania zasądzonego odszkodowania z Ministerstwa Gospodarki na kwotę 70 809,0 tys. zł), jednak począwszy od roku 2007 nastąpiło pogorszenie ogólnej sytuacji ekonomicznej Spółki.

Wśród przyczyn wymienić można m.in. specyfikę oferty handlowej, słabnący potencjał produkcyjny, wysokie koszty działalności, a w konsekwencji niską rentowność. Ponownie wzrosło zadłużenie Spółki. Koszty finansowe, związane z obsługą bankową kredytów na realizację zawartych kontraktów, wzrosły w 2006 r. o 943,8%, a suma odsetek i prowizji bankowych dla realizacji tylko kontraktu malezyjskiego wyniosła 66 724,0 tys. zł. Wysokie koszty finansowe w 2007 r. (46 787,4 tys. zł) wynikały głównie z not obciążeniowych skierowanych do Spółki przez *Bumar Sp. z o.o.*, tytułem przeniesienia ciężarów obsługi gwarancji bankowych oraz kosztów ubezpieczenia i kosztów kredytu finansującego zakupy dla kontraktu malezyjskiego (35 426,4 tys. zł).

Od 2009 roku Spółce nie udało się pozyskać żadnego nowego kontraktu eksportowego, a dodatkowo MON zmniejszył zamówienia na dostawy i remont sprzętu pancernego.

⁷ Wspieranie przez Agencję Rozwoju Przemysłu SA inicjatyw pobudzających polską gospodarkę – Załącznik Nr 1 – Sektor bezpieczeństwa i obronności państwa, dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 26 maja 2009 r.

Spółka lata 2007, 2009 i I połowę 2010 r. zamknęła ujemnym wynikiem finansowym na poziomie odpowiednio: 6 569,9 tys. zł, 5 643,4 tys. zł i 1 555,3 tys. zł (tylko w 2008 r. po otrzymaniu dotacji na utrzymanie zdolności produkcyjnej w kwocie 10 727,0 tys. zł, Spółka uzyskała dodatni wynik finansowy 1 026,6 tys. zł). Na koniec 2009 r. wynik na sprzedaży wynosił – 2 196,4 tys. zł, a na koniec I półrocza 2010 r. wynik ten obniżył się do – 84 895,7 tys. zł. Zdaniem NIK, niski poziom przychodów ze sprzedaży wynikał głównie z braku odpowiedniego poziomu kontraktów.

Podkreślić należy, że Spółkę umieszczono w wykazie spółek prowadzących działalność na potrzeby bezpieczeństwa i obronności państwa oraz w wykazie przedsiębiorstw o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym. W ocenie NIK, poniesiona w 2007 r. i w latach następnych strata oraz utracona stabilność płatnicza, bez podjęcia działań naprawczych, może spowodować trudności w kontynuowaniu działalności Spółki.

3. W okresie objętym kontrolą programy restrukturyzacji Spółki wielokrotnie zmieniano i aktualizowano, w tym także na wniosek podmiotów udzielających Spółce wsparcia finansowego. W latach objętych kontrolą funkcjonowało 10 takich programów – ostatni z marca 2010 r.

W ocenie NIK, ZM Bumar-Łabędy SA nie w pełni zrealizował założenia zawarte w przyjętych programach restrukturyzacji na lata 2003-2005 (8 programów, ostatnia aktualizacja z września 2004 r.), co dotyczyło:

- niewydzielenia ze struktury organizacyjnej Spółki i nieutworzenia samodzielnego podmiotu gospodarczego z częściowym udziałem Spółki, tj. Zakładu Remontowo-Budowlanego „ŁABĘDY” Sp. z o.o. Utworzenie tego samodzielnego podmiotu przewidywał „Program restrukturyzacji Zakładów Mechanicznych ‘Bumar-Łabędy’ S.A. na lata 2003-2005, z uwzględnieniem projekcji ekonomiczno – finansowej na lata 2006-2011”, przyjęty uchwałą Zarządu Spółki nr 88/IV/2003 z dnia 10 lipca 2003 r. (zwany dalej „Programem z lipca 2003”). Zarząd Spółki podjął uchwałę (nr 127/IV/2003 z 22 października 2003 r.) w sprawie likwidacji dotychczasowego Zakładu Remontowo-Budowlanego, co wiązało się ze zwolnieniem 83 pracowników Spółki. W uzasadnieniu ww. uchwały powołano się na brak inwestora strategicznego oraz małe zapotrzebowanie na usługi remontowo-budowlane, świadczone przez Zakład Remontowo-Budowlany wobec klientów zewnętrznych. Zdaniem NIK, ww. Zakład, ze względu na uniwersalny charakter swojej działalności, miał szanse na samodzielne funkcjonowanie na rynku robót remontowo-budowlanych. Brak wyniku w restrukturyzacji Zakładu Remontowo-

Budowlanego świadczył o nieskuteczności działań ówczesnego Zarządu Spółki w tym zakresie,

- zredukowania stanu zatrudnienia w Spółce do zakładanego poziomu. W latach 2003-2005 planowano zmniejszenie zatrudnienia w Spółce z 2603 osób (stan na koniec 2002 r.) do 597 osób na koniec 2005 r., natomiast rzeczywiste zatrudnienie wyniosło 926 osób. Przyczyną - zgodnie ze sprawozdaniem końcowym z realizacji procesu restrukturyzacji - znacznego odstępstwa (o 329 osób) od planu było utworzenie na terenie Spółki Centrum Logistycznego OPEL Polska. Pracownicy zatrudnieni w Spółce byli członkami zespołów roboczych wykonujących prace na rzecz ww. Centrum Logistycznego – w oparciu o umowę świadczenia usług produkcyjnych i serwisowych,
- zbycia udziałów w nierentownych spółkach zależnych: Zawierciańskiej Fabryce Maszyn „ZAFAMA” Sp. z o.o. oraz Centrum Profilaktyki i Lecznictwa „ŁABĘDY” Sp. z o.o. Pierwsza z wymienionych spółek osiągnęła jednak w 2005 r. zysk netto w kwocie 2 664,8 tys. zł (w lipcu 2010 r. nastąpiła inkorporacja tej spółki do ZM Bumar-Łabędy SA), natomiast w przypadku drugiej – Spółka nie znalazła możliwości pozyskania inwestora strategicznego,
- umorzenia zobowiązania odsetkowego wobec Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP) w kwocie 4 098,2 tys. zł. Spółka złożyła - po całkowitej spłacie należności głównej w III kwartale 2005 r. - do FGŚP wnioski o umorzenie zobowiązań odsetkowych. Do 30 września 2006 r., tj. do ostatniego dnia obowiązywania ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy⁸, FGŚP nie wydał żadnej decyzji w tym zakresie. Obowiązująca od 1 października 2006 r. ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy⁹ nie przewiduje już możliwości umorzenia niespłaconych odsetek.

Ponadto, w Programie z lipca 2003 r. zawarto wskaźniki spełnienia założonych efektów restrukturyzacji technicznej w latach 2003-2005, przewidujące m.in.: obniżenie poziomu „produkcji zabrakowanej” o 10 %, zwiększenie poziomu zdolności produkcyjnych do ok. 60 % w 2005 r., zmniejszenie energochłonności produkcji o ok. 8 % w 2005 r., poprawę wskaźnika uzysku materiałowego.

Spółka nie opracowała analizy efektów uzyskanych w wyniku dotacji otrzymanych w latach 2003-2004 na zakup i modernizację środków produkcji oraz ich wpływu na

⁸ Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 85 ze zm. - art. 10 tej ustawy przewidywał możliwość umorzenia naliczonych i niespłaconych odsetek od nieterminowych płatności w przypadku całkowitej spłaty należności głównej.

⁹ Dz. U. Nr 158, poz. 1121 ze zm.

jej sytuację ekonomiczno-finansową. Z wyjaśnień obecnego Zarządu wynika m.in., że sam fakt zakupu nowoczesnych i wyspecjalizowanych maszyn, których albo dotąd Spółka w ogóle nie posiadała, albo też cechujących się zdecydowanie wyższymi parametrami technicznymi niż posiadany dotychczas park maszynowy (takich jak: energooszczędność, wydajność, wyższa klasa dokładności, wymiarów) automatycznie spowodował zmniejszenie zużycia energii elektrycznej, zwiększenie możliwości wytwórczych i przepustowości, w tym też możliwość rozszerzenia asortymentu i wzrostu jakości oferowanych usług.

Brak analizy wykonania umieszczonych w Programie restrukturyzacji szczegółowych wskaźników wykonania założonych efektów, uniemożliwia weryfikację założonych celów restrukturyzacji technicznej, na realizację których Spółka otrzymała ponad 20 mln zł dotacji.

Efektom realizacji ww. Programu było włączenie w 2006 r. Spółki do grupy amunicyjno-pancerno-rakietowej, utworzonej wokół Bumar Sp. z o.o. NIK pozytywnie ocenia fakt, że pomimo uczestnictwa w ww. grupie, ukierunkowanej na produkcję specjalną, obecny Zarząd Spółki zlecił przeprowadzenie analiz rynku w zakresie popytu i podaży oraz opłacalności produkcji cywilnej.

Następny Program restrukturyzacji z kwietnia 2008 r. dotyczył lat 2008-2010, a program z marca 2010 r. lat 2010-2011. Podkreślić należy, że celem tego ostatniego programu jest kolejna próba naprawy sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki oraz osiągnięcie trwałej rentowności w długim horyzoncie czasowym.

4. NIK ocenia negatywnie niezrealizowanie w pełni przez Spółkę wniosku nr 4 z wystąpienia pokontrolnego NIK¹⁰, dotyczącego podjęcia działań organizacyjnych zmierzających do skutecznego zapobieżenia udostępniania informacji niejawnych osobom nieuprawnionym w ZM Bumar-Łabędy SA.

Stwierdzono, że Pan Wojciech Krasuski (będący członkiem Zarządu ZM Bumar- Łabędy SA w okresie od 28 sierpnia 2009 r. do 2 marca 2010 r.) oraz Pan Eugeniusz Morawski (będący członkiem Zarządu ZM Bumar- Łabędy SA w okresie od 1 kwietnia 2008 r. do 9 stycznia 2009 r.) nie posiadali poświadczeń bezpieczeństwa, upoważniających do dostępu do informacji niejawnych opatrzonej klauzulą „tajne”. Zaznaczyć należy, że zgodnie z załącznikiem nr 1 do Zarządzenia nr 15/2007 Prezesa Zarządu ZM Bumar-Łabędy SA z dnia 3 grudnia 2007 r., członkowie Rady Nadzorczej, Zarządu i Prokurenci Spółki mogą mieć dostęp do informacji niejawnych stanowiących tajemnicę państwową.

¹⁰ po kontroli przeprowadzonej w 2002r., dotyczącej restrukturyzacji Spółki w latach 1996-2001

Ponadto, aktualni członkowie Zarządu, tj. Pan Prezes Czesław Swoboda oraz Wiceprezes Pan Marek Kwiatek, do zakończenia kontroli nie uzyskali także takich poświadczeń (wnioski o wszczęcie odpowiednich postępowań dla ww. obu członków Zarządu, skierowano do Służby Kontrwywiadu Wojskowego w Warszawie w dniu 15 lipca 2010 r.). Pan Prezes Czesław Swoboda spełnił wymagania postępowania konkursowego, ogłoszonego przez Radę Nadzorczą Spółki na wybór Prezesa Zarządu w tym zakresie, bowiem wśród warunków jakie powinien spełniać kandydat na to stanowisko zapisano, że kandydat powinien posiadać poświadczenie bezpieczeństwa, uprawniające do dostępu do informacji opatrzonej klauzulą *tajne* lub złożyć deklarację o poddaniu się procedurze uzyskania poświadczenia bezpieczeństwa.

Do zakończenia kontroli jedynym członkiem Zarządu, który posiada stosowne poświadczenie jest Wiceprezes Sławomir Jagosz, który na mocy uchwały Zarządu¹¹ pełni obecnie funkcję kierownika jednostki organizacyjnej w zakresie ochrony informacji niejawnych w ZM Bumar-Łabędy SA. Nadmienić należy, że także dwóch członków Rady Nadzorczej ZM Bumar-Łabędy SA: Pan Adam Ogrodnik i Pan Piotr Sałaciński, nie posiadało poświadczenia bezpieczeństwa, upoważniającego do dostępu do informacji niejawnych opatrzonej klauzulą „tajne”.

Ponadto, od 2002 r. do zakończenia niniejszej kontroli, ZM Bumar-Łabędy SA nie uzyskały stosownego świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego, określającego stopień zdolności do ochrony informacji niejawnych. W dniu 20 września 2010 r., postanowieniem Nr 18/WIII/BOIN/2010, Służba Kontrwywiadu Wojskowego wszczęła postępowanie bezpieczeństwa przemysłowego wobec ZM Bumar-Łabędy SA. Zdaniem NIK, brak świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego może ograniczać dostęp Spółki do niektórych programów badawczych lub zleceń.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Kontynuowanie restrukturyzacji Spółki oraz wdrożenie skutecznych działań mających na celu stabilizację sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki, w tym osiągnięcie trwałej rentowności produkcji i płynności finansowej.***
- 2. Kontynuowanie skutecznych działań w celu uzyskania przez Spółkę odpowiedniego świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego oraz zapobieżenia możliwości udostępniania informacji niejawnych osobom nieuprawnionym, a w szczególności***

¹¹ z dnia 17 marca 2010 r. Nr 50/VI/2010

o zapewnienie posiadania stosownego poświadczenia bezpieczeństwa przez Członków Zarządu Spółki.

3. Egzekwowanie kar umownych od wykonawców w razie nierzetelnego lub nieterminowego wykonania przedmiotu umowy na rzecz Spółki.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Zarząd, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania ocen, uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Zarządowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.